

نام منطقه : منطقه حفاظت شده سنگ مس

تاریخچه حفاظت منطقه از ابتدا تاکنون: شایان ذکر است به واسطه حیات وحش قابل توجه و وجود چشم اندازهای منحصر بفرد از گذشته های دور منجر به حضور تعداد زیادی از دامداران، شکارچیان و طبیعت گردان شده بود. لذا به صورت موردی توسط واحد گشت اداره حفاظت محیط زیست شهرستان بزم و همچنین گشت سیار اداره کل منطقه کنترل می گردید. البته با جذب دو همیار افتخاری در چند سال اخیر امنیت نسبی در منطقه حاکم و وضعیت حیات وحش رو به بهبودی می باشد.

وسعت: ۱۰۳۱۶/۴۱۰ هکتار

زیستگاه: با توجه به قرار گیری بخش شمالی منطقه در حاشیه کویر گرم و خشک لوت و بخش جنوبی به نواحی کوهستانی، اقلیم منطقه بری، خیلی خشک، نیمه گرم تا خنک بوده و دارای تابستانهای گرم و خشک و زمستان های معتدل می باشد.

مختصات منطقه:.. این منطقه در ۲۰۵ کیلومتری جنوب شرق مرکز استان و در ۲۰ کیلومتری جنوب شهرستان بزم واقع شده است.

سیمای منطقه: از جمله نکات قابل توجه در خصوص سیمای طبیعی منطقه حفاظت شده سنگ مس می توان به تغییرات ارتفاعی زیستگاه و استقرار پوشش گیاهی اشاره داشت. وجود اراضی کویری، ریگ زار و شوره زار در حد فاصل شهر بزم تا ابتدای منطقه یعنی دشت های آدوری و تلبور که فاقد هر گونه پوشش گیاهی بوده و سپس در تپه ماهورهای بخش شمالی و غربی شاهد استقرار انواع گونه های علفی بخصوص درمنه و گون و در نهایت رویش انواع درختان جنگلی در بخش های کوهستانی اشاره داشت. در خصوص زمین شناسی منطقه لازم به ذکر است که ۵۰ درصد رسوبات در ارتباط به ائوسن بوده که رسوبات گرانودیوریتی، سیلتستون، داسیت و ریوداسیت را شامل می شود. در بخش های شمالی رسوبات ترشیری- پالئوژن با ساختار بادبزنی مشاهده شده که شامل لاوهای آندزیتی، آگلومرا، کنگلومرا و مقدار کمی رسوبات ولکانیکی می باشد باقیمانده رسوبات در ارتباط با دوره کرتاسه فوقانی بوده و آهک های تراورتنی، لیمونیتی و پیروکلاستیک ها و مقدار کمی رسوبات لیتوکلاستیک ها می باشد. شیب عمدتاً بین ۰ تا ۱۴ درصد و در بخش های جنوبی و غربی شیب غالب ۱۴ تا ۳۸ درصد می باشد. جهت غالب شمال غرب به سمت شمال شرق بوده و در قسمت های غرب، جنوب غرب و جنوب شرق شیب تغییر کرده و به سمت شمال غرب تا جنوب شرق تغییر می کند.

جاذبه های گردشگری: آبشار سرگر در حوالی تنگ آب توت، رودخانه دائمی آدوری و ...

پوشش گیاهی: ارس، اسپند، بادام کرمانی، قوسک، بادام کوهی، ارژن، خار شتر، کیکم، درمنه کوهی، چنزوک، کرچیج، کلاه میرحسن، ریش بز، هوم، زرشک، بنه، انجیر کوهی، آویشن، گل گاوزبان، نسترن

وحشی، پونه، آلاله، بومادران، آنقوزه، اسکنبیل، هندانه ابوجهل، گز، ریواس، قیچ، کارون کش و ... از جمله تیپ های غالب محسوب می گردند.

پستانداران: خار پشت ایرانی، شغال، گرگ، گربه جنگلی، پلنگ، کفتار، خرس سیاه آسیایی، گراز، جبیر، کل و بز، تشی، خرگوش و ...

پرندگان: سنگ چشم دم سرخ، توکای سیاه، سهره بال سرخ، کلاغ ابلق، زاغ نوک سرخ، زاغی، پری شاهرخ، سار صورتی، گنجشک معمولی، سهره سبز، زردپره کوهی، کمرکلی بزرگ، سسک جنبان، توکای گلو سیاه، طرقله آبی، طرقله کوهی، چکچک دشتی، چکچک بیابانی، چکچک ابلق جنوبی، قمری معمولی، کبوتر جنگلی، قمری خانگی، کبوتر چاهی، کوکر شکم سیاه، خروس کولی، چاخلق، هوبره، چنگر معمولی، یاکریم، بلدرچین، چکچک سرسیاه، دم سرخ معمولی، دم چتری، سینه سرخ ایرانی، بلبل معمولی، بلبل خرما، دم جنبانک ابلق، چلچله کوهی، چکاوک کاکلی، چکاوک سنگلاخ، دارکوب باغی، هدهد، سبزقبا، زنبورخوار معمولی، ماهی خورک کوچک، بادخورک معمولی، شبگرد معمولی، جغد کوچک، شاه بوف، کوکوی معمولی، کبک، تیهو، دلپجه معمولی، عقاب طلایی، سارگپه پابلند، سرسبز، خوتکا، لک لک سیاه، حواصیل خاکستری، باکلان بزرگ و ...

خزندگان: مار جعفری، آگامای صخره ای، سوسمار دوم تیغی ایرانی و ...